

ÖZGÜR YAZILIM, ÖZGÜR İNTERNET VE TÜRKİYE

Doç. Dr. Mustafa AKGÜL
Bilkent Üniversitesi Endüstri Mühendisliği Bölümü
akgul@bilkent.edu.tr

Linux, özgür yazılım ve açık-kaynak, İnternet ortamının bir ürünüdür; İnternet sayesinde gelişmekte ve internetin gelişmesine ivme vermektedir. Bir başka deyişle, internet ve linux/özgür yazılım sarmal bir şekilde gelişmektedir. Linux, Bilişim dünyasının asi çocuğudur ve bilişim sektörüne canlılık getirmiş, büyük firmaları sarsmıştır. GNU/Linux ile yeni bir yazılım geliştirme felsefesi, yeni iş yapma biçimleri gelişmiş, ve tüm dünyayı saran sosyo-politik bir oluşum ortaya çıkmıştır. Linux, özgür yazılım ve açık kaynağın temelinde, birlikte üretmeye ve sonuçları toplumla paylaşmaya dayanan Özgür Yazılım felsefesi yatar. Linux ve Özgür yazılım, kullanıcının özgürlüğünü esas almaktadır.

Cep telefonunfundan, supercomputing'e, okullardan, kobilere ülkeleri bilişimi yeniden düşünmeye zorlamaya başlamış, uluslararası kuruluşların da desteğiyle, Linux ve Açık Kaynak Yazılımlar ülkelerin bilgi toplumu ve kalkınma stratejilerin temel bir yapıtaşı haline gelmektedir. Akademik dünyada da yansımaları olmuş, bilim adamlarının kendi uzmanlık alanlarında, deneysel ve üretime yönelik yazılımların gelişmesine, bunların paylaşılmasına ivme vermiştir. Açık Erişim hareketine ve benzerlerine esin kaynağı olmuş, öte yandan eğitimi ciddi olarak etkileyecek her çocuğa bir dizüstü bilgisayar projesinin parçası

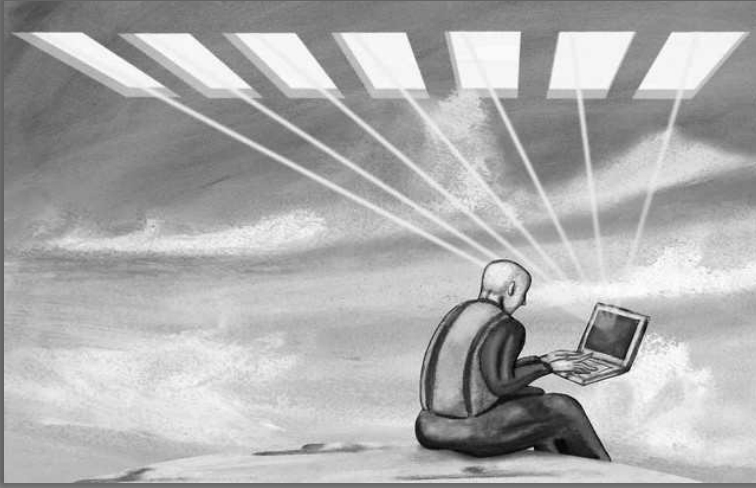
olmuştur. Çeşitli alanlarda, hem eğitim, hem araştırma hemde üretimde kullanımda kullanılabilecek yazılımların gelişmesine ortam sağlamış ve bunun sonucunda binler ölçüsünde yazılımlar ortaya çıkmaktadır. Bugün 2 milyon kişinin katkısıyla geliştirilen 200 bin yazılım projesinden bahsedebiliyoruz. Mütevazı donanımla, homejen olmayan ortamlarda rahatça yerini almakta, dır. Linux, dağıtık ve yüksek başarımlı hesaplamaların yapılabilmesinin ana unsuru haline gelmektedir. Bunun sonucunda akademisyenlere, daha yoğun araştırma yapma, yeni öğrenme paradigmlarını deneme, birlikte çalışma yolunda önemli katkıları olmaktadır.

Linux ve etrafındaki konular, bir araştırma alanı olarak, sadece Bilgisayarcılara bırakabilecek bir konu değildir. Ekonomistlerin, siyaset bilimcilerin ve sosyologlarında ilgisini çekmeye başlamıştır. Açık Kaynak hareketi başka alanlarda yansımalar yaratmaktadır. Kervana Felsefeciler, Biyologlar katılmışlar; kültür, sanat, ürünlerinde yeni açılımlar gündemdedir. Öte yandan, geniş kitlelerin hayatını, ülkelerin rekabet ve kalkınma yarışını etkilediği için siyasetinde ilgi alanına girmektedir.

Linux, Özgür Yazılım ve Açık Kaynak yaşamın tüm boyutlarına iz bırakan çağın temel gelişmelerinden biridir.

LINUX, AÇIK KAYNAK VE ÖZGÜR YAZILIM

Linux, Unix türevi bir işletim sistemi ailesidir. Linux teknik olarak işletim sistemin kalbi olan bir çekirdek'e verilen addır.. Linux, adını çekirdeği 1991'de yazan Linus Torvalds'dan almaktadır. "Linus'un Unix" i olarak düşünmek mümkündür. Bugün, çekirdek, o çekirdeği temel alan işletim sistemleri, hatta etrafında gelişen yazılımlarda Linux'le bağlantılı düşünülmektedir genellikle. Kanımca Linux'u, internetin ortaya çıkardığı bir hareket, bir işletim sisteminin ötesinde bir felsefeyi temsil eden bir teknik ve sosyal hareket olarak algılamak daha doğrudur. Temelde yazılımın kaynak kodunun paylaşılması, bilim camiasında olduğu gibi varolanın üzerine eklemek vardır. Nasıl bilimde yeni çalışmalar başkalarının insanlığın ortak kültür hazinesine bıraktıkları üzerine kurularsa, açık kaynak kod dünyasında da yazılımlar, başkaları bunlara dayanarak geliştirebilsinler diye açık kaynakla yayınlanır. Bilim dünyasından farklı olarak pek çok kişi aynı anda bir yazılımın gelişmesine çeşitli boyutlarda katkıda bulunabilir. Yazılımda, bilimsel literatürde olduğu gibi bir hakemlik süreci oluşmamıştır. Öte yandan, her meraklı kullanıcı, yazılımı deneyebilir, beğenirse kullanır ve geliştirebilir. Linux ve Özgür Yazılımın gelişmesi üniversitelerde başlamıştır: MIT'de Richard M. Stallman ve Finlandiya'da Linux Torvalds kilit rol oynamıştır. Linux,

üniversitelerin ötesinde bilişim sektörünü ve geniş kesimleri kucaklamıştır. Tüm dünyaya yayılmış, kullanıcılar, geliştiriciler, internet yoluyla birlikte üretim, destek ve dayanışma ağı oluştururlar. Linux kurum olarak üniversitelere ve tek tek öğretim üyeleri ve araştırmacılara geniş olanaklar sunmaktadır. Linux ve açık kaynak hareketleri, ülkelerin bilişim ve giderek kalkınma yarışlarında, stratejik önemde bir politika aracı haline geldi. Biz bu yazıda Linux, Açık Kaynak ve Özgür yazılım dünyasını ana hatlarıyla incelemeye, ülkeler için sunduğu olanakları özetlemeye çalışacağız. Türkiye için de önerilerimiz olacak.

Özgür Yazılım Dünyası Ne Kadar Büyük

Bugün aktif olarak 375 civarında Linux dağıtımı var. Gelişmesi durmuş olanlarla birlikte bu sayı 500'ü aşıyor. Hemen her ülkede, en az bir ulusal Linux dağıtımı var. Yaklaşık 2 milyon kişi kendini geliştirici olarak, açık kaynak dünyası mekanizmalarına kaydolmuş durumdadır. Yaklaşık 200 bin açık kaynak yazılım projesi var. Bunlar değişen gelişmişlik düzeyinde. Gelişme hızları da farklılıklar gösteriyor. Açık Kaynak yazılımlar, yer yer pazarın büyük oyuncularını konumunda: Apache web sunucusu pazarının %70'ine hâkim. Derleyici (compiler) yazılımları yine özgür yazılımların öncülüğünde. Yüksek başarılı bilgisayarlar (supercomputer)

linux temelli çözümlerin hâkimiyetinde. Kısaca, Açık Kaynak ve Özgür yazılım dünyası olgunlaşma sürecine girmiştir. Uluslar arası örgütler, Avrupa Birliği ve Ulusal devletler açık kaynak yazılımlardan yararlanmaya, bilgi toplumu stratejisini temel bir yapı taşı olarak kullanmaya başlamışlardır.

TARİHSEL GELİŞİM VE FELSEFİ TEMELLERİ

Yazılım dediğimiz bilgisayar programları, bir programlama dilinde yazılır. Daha sonra derleyiciler ve diğer yazılım geliştirme araçları ile derlenip, çalıştırabilen makine diline çevrilmiş bir nesne haline gelir. Programı anlayabilmek, değiştirebilmek için kaynak koduna erişebilmek gerekir. "Reverse Engineering" (geriye mühendislik) yoluyla makina dilinden, kaynak koda erişme çabaları varsa da; bu zor, zahmetli, pahalı ve her zaman başarı şansı olmayan bir yöntemdir. Açık kaynak, programı anlama, kontrol etme, değiştirme; geliştirme, basitleştirme, sağlaştırma gibi boyutları yapmaya olanak verir. Açık Kaynak yazılımlar, bunu en başta kullanıcıya bir hak olarak sunar. Bir başka deyişle, Özgür Yazılım sözcüğü, kullanıcıya temel kullanım ve değiştirme özgürlüklerini sağlama ve onun bu özgürlükleri, yazılımlarla birlikte dağıtabilme özgürlüğünü sunmayı hedeflemektedir.

Özgür yazılım hareketini başlatan Richard M. Stallman'dır. Kapalı kaynak kodun zararlarını görmüş ve özgür yazılım kavramını yaratan Stallman hayata geçirmek için Özgür Yazılım Vakfı'nı (Free Software Foundation - FSF) kurdu ve GNU projesine başlattı. GNU projesi "GNU is not Unix" sloganıyla, unix temelli ama onunla sınırlı kalmayan, kaynak kodunun paylaşıldığı herkesin kullanabileceği bir işletim sistemi projesidir.

1991'de Helsinki'de lisans öğrencisi olan Linus Torvalds kendine bir işletim sistemi aradı. Sonunda 386 mimarisini esas alan yeni bir çekirdek oluşturdu. Bunu internete yerleştirdi ve haber gruplarına ilân etti. İnternet gelişme sürecindeydi ve haber grupları yeteri kadar güçlü bir haberleşme ve iş yapma ortamı sunuyordu. Çekirdeğe Linus'a atfen linux dendi ve güçlü bir ilgi ve destek dalgası oluştu. Kısa zamanda hem çekirdek gelişti ve GNU ve diğer açık kaynak kodlu yazılımlar bir araya getirilerek, Linux işletim sistemi ortaya çıktı. Farklı yazılım paketlerini, paketleme strateji ve konfigürasyon seçen çeşitli dağıtımlar ortaya çıkmaya başladı. Hem gönüllü camiaların çıkardığı Slackware, Debian hem de ticari oluşumlarca üretilen : Red Hat, Suse, Mandrake, Ubuntu gibi.

LINUX NE SUNAR ?

Linux, özgür yazılım ve açık kaynak kod dünyası güvenli, sağlam, gelişmiş yazılımlar sunar. Kurumlar, masaüstü kullanıcılar, geliştiriciler, bilim adamları için farklı çözümler sunabilir. Özellikle en mütevazı donanımlarda da çalışmak üzere tasarlanmış, masa üstünden, sunuculara, süper bilgisayardan, cep telefonuna, network yönlendiricilerinden, tüm gömülü sistemlerde kullanılmak üzere sürekli geliştirilen bir işletim sistemidir. Linux'un olduğu her yerde alternatif kardeş işletim sistemi ve yazılımları da görebilirsiniz.

Linux gelişmiş bir masaüstü, viruslerden korunmuş, güvenilir bir işletim sistemi sunar. Linux'a

alışana kadar, Windows'ta özgür yazılım ürünlerini kullanmaya başlayabilirsiniz. OpenOffice, Firefox, Thunderbird, Gimp, ClamAV gibi. acik-kaynak.org.tr de alternatif yazılımların listesini bulabilirsiniz.

Linux'a alışana kadar, bilgisayarınıza Linux ve Windows birlikte kurabilirsiniz. Var olan işletim sisteminin yanına birden fazla Linux dağıtımı kurabilirsiniz. Yeni başlayanlara Pardus, Ubuntu, Fedora, Debian, Slackware önerilebilir.

Türk kullanıcılarına yönelik Pardus ulusal işletim sistemi güçlü bir seçenektir. Düzgün Türkçe yapısı ve gelişkin tasarımı ile Türk kullanıcılarını ikna etmesini bekliyoruz. Pardus, normal bir kullanıcının tüm gereksinimini karşılayacak bir şekilde tasarlanmış ve donatılmıştır. Tabii ki, Türkiye'deki açık kaynak eko sisteminin katkılarını ile eksikliklerini kapatıp gelişmeye devam edecektir.

Bilgisayarınız güçlü ise, sanallaştırma yöntemi ile birden fazla işletim sistemi aynı anda, farklı pencerelerde çalıştırabilirsiniz. Bunun için Xen adlı özgür yazılımı kullanabilirsiniz. Başka alternatifler de var. Linux'u kurum olarak kullanmak isterseniz; sunucularınızı, laboratuvarlarınızı, yönlendiricilerinizi, veritabanınızı, virus programlarınızı vs özgür yazılımlardan sağlayabilirsiniz. Bilkent'te tüm yönlendiriciler Linux'tan üretilmiştir.

LINUX SEÇENEK DEMEKTİR!

Grafik arayüz olarak KDE ve GNOME temel seçenekleri ve bunun yanında çeşitli pencere sistemleri de vardır. XP kullanıcılarına yönelik Xandros, Turkix gibi dağıtımlar vardır. Masaüstünde ofis seti olarak OpenOffice, Staroffice, Kword ve benzeri ofis araçları vardır. Akademik dünyadan sayısız uygulamalar, multimedya ve bilimsel uygulamalar, yazılım geliştirme araçları ve ortamları, meraklı, talepkâr kullanıcılara başka ortamların sunamayacağı olanakları ve keşif malzemeleri

sunmaktadır. Linux, başka ortamlarda çalıştırabileceğiniz yazılımları da kolaylıkla geliştirebileceğiniz MONO (.net), kyllix (delphi), apache/mysql/php, perl/python/ruby java gibi ortamları da sunmaktadır.

Hemen her konuda açık kaynak dünyasında seçenekler vardır. Bu web, posta sunucusunda, listecide, ofis setinde, tarayıcıda, multimedya yazılımlarında, bilimsel hesaplama yazılımlarında, küçük uygulamalarda da geçerlidir.

Açık Kaynak dünyasında yazılımları derli toplu sınıflayan, sunan çeşitli yerler vardır. Freshmeat.net, linux.org.tr, LDP, sf.net, gnu.org, bunu yapmaya çalışan merkezlerden bazılarıdır. Yazılım geliştirme merkezi sf.net'de 150 binden fazla proje, 1.6 milyonu aşkın kullanıcı tarafından geliştiriliyor. freshmeat.net de 43 bin proje, 385 bin geliştirici var. Savannah.gnu.org'ta 50 bin geliştirici 3000 proje üzerinde çalışıyor. Unesco/GNU birlikte özgür yazılımların bir listesini tutuyorlar (directory.fsf.org). Bu listede 5300 yazılım var.

AÇIK KAYNAK HAREKETİNİN YANSIMALARI

Açık Kaynak ve Özgür Yazılım bir üretim biçimi, bir işbirliği ortamı olarak bilişim dünyası dışındakilerin de dikkatini çekmiştir. Dünya üzerinde

dağılmış insanların demokratik bir şekilde söz sahibi olmaları, herkesin katkı yapabilmesi, ortaya çıkan ürünlerin herkesin ve giderek insanlığın ortak malı oluşu insanların bu çabaya kolayca katılmasına ve katkı vermesine yol açmıştır. Bu başarıdan yola çıkarak benzeri birlikte üretme hareketleri başka alanlarda da kendini göstermeye başlamıştır.

Dağıtık yapıda beraberce üretmek fikrinden hareketle Stanford Üniversitesi öncülüğünde gelişen Felsefe Sözlüğü (plato.stanford.edu), Evrensel Ansiklopedi olan wikipedia.org bunun en bilinen örnekleri arasında. Wikipedia, Türkçe dahil, bir çok dilde gönüllülerce geliştiriliyor. Wikipedia'dan türeyen yeni projeler söz konusu. openbooks, wikiveristy gibi. Wikipedia çok temel bir başvuru kaynağı oluyor. MIT'nin opencoursework projesi, Rica, JohnHopkins ve benzeri üniversitelerde yankı bulmaktadır. MIT, tüm önemli konuşmaların videolarını webe koymaya başladı. Openhardware, openscience, openbook gibi projeler başlamıştır.

Açık erişim, özellikle kamu kaynaklarından desteklenen projelerin çıktılarını, kurumsal arşivler yoluyla tüm insanlığa ücretsiz sunulmasına avunan bir hareket. Gittikçe destek artmaktadır. ABD'e önemli sayıda araştırma üniversitesi destekledi. Bir yasa tasarı gündemde.

Biyolojide "Open-Source Biotech", "BiOS - Biology in Open Society" gibi adlarla, yaşam bilimlerinde patentleri açık kaynak ilkelerine uygun bir şekilde kısıtlamasız paylaşım hareketi gelişiyor.

Yazılım dışında kültür, sanat ürünlerinin paylaşımına yönelik "tüm haklar saklı" yerine "bazı haklar saklı" sloganını kullanan "Creative Commons (CC)" lisansı resim, müzik, film ve edebiyat ürünlerini paylaşmanın mekanizmasını oluşturmaktadır. Google CC lisanslı ürünleri bulmayı mümkün kılmaktadır (ileri tarama ile). "Açık Kaynak Su" şisesini bir konferansta sergilediler. Ders notları konusunda M.I.T ve Rice Üniversitesi'nin başını çektiği bir akım yavaş yavaş gelişiyor.

Açık kaynak dünyasının katılımcı, hiyerarşik olmayan yapısı siyasette de kendini göstermeye başladı. Son ABD ön seçimlerinde, kimsenin bilmediği aday adayı Howard Dean, interneti açık kaynak felsefesine uygun bir şekilde kullanarak fark yarattı. "Extremedemocracy.com" webinde sergilendiği gibi "Dean Space" kavramı ortaya çıktı.

Özgür Yazılım Türkiye İçin Niye Önemli ?

Açıktır ki, ücretsiz olan özgür yazılımlar, ülke ekonomisine ciddi ölçüde tasarruf sağlayacaktır. Bu nedenle, sadece az gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelerde değil, gelişmiş ülkelerde de bu yönde eğilimler artmıştır. AB de kamuda özgür yazılım kullanımını teşvik için projeler geliştiriyor. Ülkemizde bu yönde henüz ciddi bir çaba söz konusu değil. ASAL bu yönde en kapsamlı projeye sahip.

İkinci önemli konu Ulusal güvenlidir. Hassas konularda,

kapalı kaynak kodlar bir risk içermektedir. Yazılımların, kaynak kodlarına erişim, onu zenginleştirme, sağlamlaştırma uzun vadede muhakkak kapsamlı bir şekilde yapılması gereken bir projedir.

Özgür yazılımlar bilgi teknoloji sektörünü geliştirmek ve teknoloji üretebilecek, bilişimin içini dışını bilen bilişimci yetiştirmek için önemlidir. Açık kaynak ortamları, teknoloji üretebilecek gençleri yetiştirmenin etkin yollarından biridir. İyi bir bilişimci, açık kaynak kod tezgâhından

geçmelidir. Açık Kaynak dünyası binlerce projesi ile tüm yazılımcıların, tüm dünyanın hizmetindedir. Özgür yazılım teknolojileri, bilişim sektörünün gelişimi için önemli olanaklar sunmaktadır. Ülkemizde de yazılım sektöründe başarılı olmuş özgür yazılım temelli şirketler vardır ve sayıları artmaktadır.

Gömülü sistemler açık kaynağın çok başarılı olduğu, önünün açık olduğu bir alandır. Tüm sektörlerde uygulanabildiği için, ekonomiye ciddi bir katkısı söz konusu. İhracat potansiyeli de çabası.

Açık kaynak, ithal hazır çözümler yerine, ülkemize, ülke insanına güvenmek, ona yatırım demektir. Açık kaynak, kendi okullarındaki gereksinimlerine göre uyarlanmış, güvenli, sağlam ve ucuz çözümler demektir. Açık Kaynak yazılımlar, mütevazı donanımları etkin kullanabilmek demektir. Özgür yazılımlar bilişimin maliyetini düşürerek, istihdam olanakları yaratma potansiyeli var. Gençlerimizin, açık kaynak kodlarını dikey sektörlerde uyarlayarak, yeni girişimciler yetiştirmesi ve ülke ekonomisine ciddi bir katkı vermesi mümkündür.

Tüm üretim ve servis sektörlerinde bilişim maaliyeti gittikçe artmaktadır. Açık kaynak yazılımlar, en başta lisanslar nedeniyle bu maliyetleri düşürerek, yerli sanayici ve bilişimciye destek demektir, ülkenin rekabet yeteneğini artırmak demektir. Özellikle, sayısal ürünlerde yazılımın geliştirilmesi ve özellikle lisans maliyetleri ciddi bir paya sahiptir. Açık kaynak ciddi bir rekabet avantajı sağlayacaktır.

Özgür Yazılım Dünyası Ne İster ?

Biz tam rekabet koşullarında yarışmak istiyoruz. Biz, eşit fırsat verilmesini istiyoruz. Ön yargılardan uzak, bilgili ve tecrübeli kadroların, objektif ve bilimsel ölçütlere göre değerlendirilmesini, bu değerlendirmenin saydam olmasını istiyoruz. Tüm kamu ihalelerinde açık kaynak kodun değerlendirmeye alınması konusunda bir genelge istiyoruz. Yerli yazılımın makul ölçüler içinde teşvik edilmesinde fayda görmekteyiz.

Temel bilişim eğitimin kavramlara yönelik olmasını, marka ve ürün temelli olmamasını istiyoruz. Öğrenciler, değişik ürünlerle çalışabilme

yeteneğini kazanmalı, farklı ürünler ve platformla tanışmalıdır. Bir başka deyişle, Linux ve özgür yazılımla tanışmalıdır. Bu ilköğretim, lise, meslek lisesi, meslek yüksek okulu ve üniversitede hayata geçmelidir.

Bilgisayar uzmanı ve teknikeri yetiştirmeye yönelik lise, meslek okulu ve üniversite programlarında, açık kaynak kodu derslerin bir parçası olmalı; öğrenciler açık kaynak yazılımlarla ve araçlarla tanışmalıdır. Bu eğitimin tüm platformları farklı yaklaşımlarla tanıtılmalı, öğrencilerin ellerini kirletmeleri sağlanmalıdır.

Tüm kamu projelerinde açık kaynak alternatifleri muhakkak göz önüne alınmalıdır. Kamudaki uygulamaların platformdan bağımsız olması gerekir. Özellikle, okullar açısından farklı pilot projeler çok önemlidir. Açık Kaynak dünyası KOBİ'ler, okullar, yerel yönetimler için alternatif dağıtımlar sağlamalıdır.

Açık kaynak kod dünyası özgürlük ve sınırsız seçenek demektir. Hep birlikte ortak akıl ve ortak eylem birliği içinde rekabeti kendi aramızda ve kapalı yazılım dünyası ile yapmaya hazırız. Açık kaynak ve özgür yazılım ülkemizin kalkınma yarışında, dünya ile bütünleşme yarışında bize önemli fırsatlar sunmaktadır. Tüm bu hedefleri el birliği ile gerçekleştirmek bize kalmıştır.

Açık Kaynak fikri ve açık kaynak üretim biçimi; yani dağıtık, çok sesli ve demokratik yapı, birlikte üretme, paylaşma ve ortaya çıkan ürünün insanlığın ortak mirası olması fikri başka alanlarda yansımalar üretmeye başladı. Genetik patentlerinin açık olmasını savunan Açık Biyoloji, fikir, sanat, müzik eserleri için geliştirilen Creative Commons, bilimsel eserlerin kısıtsız erişimini savunan Açık Erişim hareketi, Howard Dean'in kampanyasından çıkan deanspace kavramı, "Açık Kaynak Su" bu yansımaların örnekleri arasında.

Açık Kaynak, İNTERNET VE Türkiye

Açık Kaynağın bu denli büyümesinde internetin sağladığı olanakların yanında, demokratik, katılımcı ve hoş görü ortamı oluşudur. Özgür yazılımda, yazılım üretiminde demokratik bir yapı söz konusudur. Bunun yanında, yazılımcının çatallaşma özgürlüğü vardır. Bu demokratik ve katılımcı yapı, açık kaynak yansımaları için önemlidir. Onların başarısının temelinde bu demokratik yapı vardır.

Bu nedenle İnterneti geliştirmek, ekonomimizi büyütme, ülkemizi kalkındırmak için saydam, katılımcı ve demokratik bir yapı kurmalıyız. Özgürlük, hoş görü ve dayanışma bunun ön koşuludur. Bilgi toplumunun temeli birey, girişimci, özgür, bağımsız düşünebilen, eleştirel yaklaşımı olan, yaratıcı ve hoş görülü olmak zorundadır.

İnterneti geliştirmek, her yurttaşın bu teknolojileri kullanır duruma getirmek zorundayız. Her yurttaşın, hayatının doğal bir parçası olmalı İnternet. Tüm iş

süreçlerimiz, İnternetle uyumlu olmalı. Ülkemizi bilgi toplumuna taşımak için, uygun bir strateji içinde katılımcı yapılarla yol almak zorundayız.

Açık kaynak yazılımlarının ülkenin bilgi toplumu stratejisinde önemli rol oynaması gerektiğini düşünüyoruz. İlgili tüm tarafların katkıları ile katılımcı bir süreçle bu stratejilerin belirlenmesi gerekir. Ülkemizin geleceğinde bilişim önemli rol oynayacaktır. Açık kaynak yazılımlar çoğu sektör ve bireyler için, Türkiye'nin üretmesi ve gelişmesi için, en etkin ve verimli seçenektir.

Açık Kaynak sadece bilişimcilerin değil, sosyologların, iktisatçıların, siyaset bilimcilerin de ciddiye almaları gereken bir konu. Saydamlık ve katılımcılığın siyasete de önemli katkı yapacağını düşünüyoruz.

Türkiye Bilişimle, Bilişim Açık Kaynakla ve Özgürlükle KALKINACAKTIR !

